

Utrecht, 17 juni 2014

Betreft: SDa-rapport 'Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2013'; Trends, benchmarken bedrijven en dierenartsen.

Geachte relatie,

De Autoriteit Diergeneesmiddelen (SDa) biedt u hierbij het rapport 'Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2013' aan. Met dit rapport maakt de SDa het antibioticagebruik van de Nederlandse kalver-, pluimvee-, rundvee- en varkenshouderij inzichtelijk. Dankzij de inspanning van dierhouders en dierenartsen heeft de SDa het antibioticumgebruik van meer dan 40.000 dierhouderijen over meerdere jaren in kaart kunnen brengen. Daarnaast rapporteert de SDa over de prescripties van dierenartsen in de afgelopen twee jaar. De SDa richt haar trendanalyse op het effect van het benchmarken van dierenartsen en dierhouders en de door hen ingezette verbetertrajecten. Beide moeten leiden tot minder en verantwoord antibioticagebruik in de Nederlandse dierhouderij wat zal bijdragen aan de preventie van antibioticaresistentie.

Het SDa-expertpanel heeft vastgesteld dat het antibioticumgebruik voor veterinaire doeleinden in 2013 verder is gedaald. Tussen 2012 en 2013 is de daling het sterkst in de varkenshouderij (30%) en de vleespluimveehouderij (ruim 29%), en wat minder geprononceerd in de kalverhouderij (15%). Het antibioticumgebruik in de rundveehouderij is over 2012 en 2013 constant gebleven maar blijft in absolute zin het laagst met gemiddeld drie dierdagdoseringen per jaar.

We zien deze daling terug in de verkoopcijfers van antibiotica voor veterinaire doeleinden in 2013. Ten opzicht van 2009 is sprake van 57,7% reductie. De SDa constateert dat de neerwaartse trend doorloopt maar stelt ook vast dat de afname lijkt af te vlakken. In 2013 zijn de voor de volksgezondheid kritische middelen nog maar zeer beperkt ingezet in de kalver-, rundvee-, varken-, en vleespluimveehouderij. Het gebruik van deze middelen nadert de door de SDa vastgestelde streefwaarde van nul. De SDa stelt vast dat deze derde keuze middelen in ruime mate in andere, niet-gemonitorde diersectoren ingezet worden. Voor volledige transparantie van het antibioticumgebruik zal het antibioticumgebruik van alle sectoren in kaart moeten worden gebracht.

De daling in gemiddeld antibioticumgebruik gaat gepaard met een substantiële verschuiving van een aantal bedrijven van het actiegebied naar lagere gebruiksgebieden. De SDa ziet deze verschuiving als een positief resultaat van de benchmarkwerking. Het bevestigt dat dierhouders en dierenartsen, mede dankzij de verbetertrajecten van de sectoren, een inspanning plegen om het antibioticumgebruik verder te reduceren. De ontwikkeling in de kalversector is bescheidener. In het algemeen is het gewenst meer aandacht te besteden aan bedrijven in het signaleringsgebied om verdere reductie in de richting van het streefgebied te realiseren. Nader onderzoek naar de mogelijkheden om het aantal bedrijven in het signaleringsgebied te verlagen is gewenst. De SDa roept tevens de sectoren en de KNMvD op de kritische succesfactoren van veehouders en dierenartsen in het streefgebied te benoemen en de bijbehorende kennis en kunde over te dragen.

De SDa constateert dat de voorschrijfpatronen van dierenartsen meebewegen met het verschuiven van de bedrijven van actiegebied naar signaleringsgebied en streefgebied.

De aanpak van de resistentieproblematiek werd tot nu toe geleid door reductiedoelstellingen voor het totale gebruik van antibiotica in de veehouderij ten opzichte van het gebruik in 2009. De SDa acht de tijd rijp voor meer diersoortspecifieke doelstellingen voor antibioticagebruik waarbij de ontwikkelingen op het gebied van resistentie leidend moeten zijn.

De SDa is van mening dat de bevindingen in het rapport de basis vormen voor dierenartsen en dierhouders om met vereende kracht kritische succesfactoren te duiden die bijdragen aan verdere reductie van het antibioticumgebruik. Veehouder en dierenarts komen hiermee samen steeds dichterbij de verwezenlijking van een verantwoord antibioticumgebruik met het oog op resistentieontwikkeling.

SDa, Autoriteit Diergeneesmiddelen

Drs. F.J.M. Werner
Voorzitter

Dr. H.M.G. van Beers-Schreurs
Directeur

Bijlage: SDa-rapport 'Het gebruik van antibiotica bij landbouwhuisdieren in 2013; Trends, benchmarken bedrijven en dierenartsen'.